

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0221U102752

Державний реєстраційний номер: 0118U003363

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-02-2021

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 3

Назва етапу: Узагальнювально-впроваджувальний. Написання розділів хрестоматії і методичних рекомендацій. Проведення контрольного експерименту.

Початок етапу: 01.2020

Закінчення етапу: 12.2020

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442119700, 380442262514

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00046077

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, 52-А, м. Київ, Київська обл., 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 38444890860

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6551030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 617.597
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Методика компетентнісно орієнтованого навчання української літератури в ліцеї

Назва роботи англійською:

Methodology of competence-oriented education of Ukrainian literature in a lyceum

Реферат українською:

У Звіті представлено результати наукового дослідження «Методика компетентнісно орієнтованого навчання української літератури в ліцеї»: • науково обґрунтовано теоретичні засади компетентнісного навчання української літератури в ліцеї; • визначено поняття «предметна читацька компетентність» та представлено сутнісні характеристики його складників; • розроблено та апробовано методику компетентнісно орієнтованого навчання української літератури в ліцеї; • підготовлено підручник «Українська література. 11 клас» (рівень стандарту), «Хрестоматію з української літератури. 11 клас», методичні рекомендації «Організація компетентнісно орієнтованого навчання української літератури в ліцеї». Наукова новизна результатів дослідження полягає у тому, що уперше визначено поняття «предметна читацька компетентність» та представлено сутнісні характеристики її складників (загальнокультурний, літературознавчий, інтерпретаційний, аксіологічний, творчо-мовленнєвий); обґрунтовано теоретичні засади компетентнісного навчання української літератури в ліцеї; розроблено й експериментально апробовано методику компетентнісного навчання української літератури в ліцеї на рівні стандарту (створено систему компетентнісно орієнтованих запитань і завдань; розкрито специфіку реалізації мистецького і літературознавчого контекстів, визначено видів і способів застосування міжпредметної взаємодії у процесі опрацювання навчального матеріалу); реалізовано засадничі положення методики компетентнісного навчання української літератури ліцеї у змісті і структурі підручника «Українська література. 11 клас» (рівень стандарту). Матеріали НД можуть бути використані у процесі розроблення навчально-методичного забезпечення шкільного курсу української літератури в старших класах відповідно до концептів НУШ, фахової підготовки майбутніх учителів-словесників, під час розроблення тематичних навчальних планів у закладах загальної середньої освіти, на заняттях курсів для слухачів закладів післядипломної педагогічної освіти.

Реферат англійською:

The Report presents the results of the research «Methods of competence-oriented teaching of Ukrainian literature in the lyceum»: • the theoretical bases of competence teaching of the Ukrainian literature in lyceum are scientifically substantiated; • the concept of «subject reading competence» is defined and the essential characteristics of its components are presented; • developed and tested methods of competency-based teaching of Ukrainian literature in the lyceum; • the textbook «Ukrainian literature. Grade 11» (standard level), «Textbook of Ukrainian literature. Grade 11», methodical recommendations «Organization of competence-oriented teaching of Ukrainian literature in the lyceum». The scientific novelty of the research results is that the concept of «subject reading competence» is defined and the essential characteristics of its components are presented for the first time; the theoretical bases of competence teaching of Ukrainian literature in lyceum are substantiated; the methods of competency-based teaching of Ukrainian literature in the lyceum at the standard level developed and experimentally tested (a system of competency-oriented questions and tasks is created; the specifics of the implementation of artistic and literary contexts are revealed, types and methods of applying of the interdisciplinary interaction identified during the processing of educational material); are the basic provisions of the methodology of competence teaching of Ukrainian literature in the lyceum in the content and of structure of the textbook «Ukrainian literature. Grade 11» (standard level) are implemented. The materials of the research can be used in the process of developing of educational and methodological support of the high school course of Ukrainian literature

in accordance with the concepts of NUS, professional training for future teachers of vocabulary, during the development of thematic curricula in general secondary education.

Індекс УДК: 373.2.02, 373.5.016:821.161.2

Коди тематичних рубрик: 14.23.09

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Яценко Таміла Олексіївна

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: 1. Хрестоматія з української літератури. 11 клас (рівень стандарту) / укладачі: Т. О. Яценко, О. В. Міщенко Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. 257 с. 2. Рукопис методичних рекомендацій «Організація компетентнісно орієнтованого навчання української літератури в ліцеї» (автори: Яценко Т. О., Дячок С. О., Головченко Н. І.) (3,0).

Назва НТП англійською: 1. Ukrainian literature, 11 form, reading-book, reader competence of students / compilers: T. Yatsenko, O. Mishchenko Kyiv : UORC "Orion", 2020. 257 p. 2. Manuscript of methodical recommendations "Organization of competence-oriented teaching of Ukrainian literature in lyceum" (authors: T. Yatsenko, S. Dyachok, N. Holovchenko) (3,0).

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: хрестоматія, рукопис методичних рекомендацій

Галузь застосування: освіта

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Підготовлена за результатами наукового дослідження навчальна і виробничо-практична продукція відповідає завданням шкільної літературної освіти та соціокультурним викликам часу щодо розвитку компетентного учня-читача. Хрестоматію з української літератури укладено відповідно до чинної програми з української літератури для 11 класу (рівень стандарту). Ліричні твори, новели, есе запропоновано для розгляду в повному обсязі, а великі прозові твори – повісті, романи рекомендовано для опрацювання в скороченому варіанті без порушення їх змістової цілісності. Виклад текстів літературних творів розпочинається цитатами відомих літературознавців, майстрів художнього слова про творчу діяльність автора. У методичних рекомендаціях розкрито особливості організації компетентнісно орієнтованого навчання української літератури в ліцеї. Конкретизовано сутність предметної читацької компетентності та схарактеризовано її компоненти. Презентовано систему різнорівневих компетентнісно орієнтованих запитань і завдань, використання яких сприятиме поглибленню інтерпретаційних умінь діалогічного прочитання літературного твору, рефлексії виконання запланованого, констатації змін у читацькому й особистісному розвитку учнів-читачів. Розкрито особливості реалізації мистецького контексту, що передбачає врахування принципу діалогізму в процесі розгляду художнього тексту як тексту культури, орієнтує на діалог у просторі культури, на діалог різних культур та особистісний діалог учнів із текстом твору, його автором та іншими читачами. Окреслено специфіку застосування міжпредметної взаємодії у процесі аналізу літературного твору, зокрема використання таких її форм і видів, як укладання бук трейлера, порівняльні/компаративні студії з елементами структурно-стильового шляху аналізу художнього тексту, що сприяє поглибленню вмінь контекстного прочитання художнього твору, активізації пізнавальної самостійної діяльності.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення навчально-методичного забезпечення для вивчення курсу української літератури в старших класах закладів загальної середньої освіти.

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2020

Закінчення етапу: 12.2021

Споживачі продукції: учні закладів загальної середньої освіти; учителі-словесники

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Хрестоматія з української літератури. 11 клас (рівень стандарту) / укладачі: Т. О. Яценко, О. В. Міщенко Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. 257 с.

Головченко Н. І. Формування читацької грамотності під час вивчення сучасної української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич : Вид. дім «Гельветика», 2020. Вип. 27. Т. 2. С. 119–127.

Головченко Н. І. Форми і види міжпредметної взаємодії на уроках української літератури в умовах компетентнісно орієнтованого навчання. Інноваційна педагогіка. 2020. № 26. С. 42–46.

Головченко Н. І. Психолого-педагогічні аспекти вивчення літератури як мистецтва слова у профільній школі. Фактори розвитку педагогіки і психології в XXI столітті : зб. тез міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Харків, Україна, 12–13 червня 2020 р.). Харків : Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2020. С. 134–140.

Дячок С. О. Компаративний аналіз творів Григорія Сковороди та Ліни Костенко у шкільному курсі української літератури. Науковий часопис національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова : зб. наук. пр. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 75. (Серія «Педагогічні науки: реалії та перспективи»). С. 72–75.

Дячок С. О. «Кобзар» як джерело інтертексту творів Ліни Костенко. Українська мова і література в школі. 2020. № 2. С. 17–19.

Дячок С. О. Формування компетентностей на уроках літератури в процесі змішаного навчання (на прикладі творів Ліни Костенко). Дослідження різних напрямів розвитку психології та педагогіки : зб. наук. робіт учасників міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 20–21 листопада 2020 р.). Одеса : ГО «Південна фундація педагогіки», 2020. С. 91–94.

Міщенко О. В. Формування предметної компетентності старшокласників у процесі аналізу описових елементів епічного твору на уроках української літератури. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка / ред.-упоряд. М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич: Вид. дім «Гельветика», 2020. Вип. 27. Том 3. С. 253–257.

Міщенко О. В. Компетентнісний підхід до формування «Я-концепції» учня-читача на уроках української літератури. Science, society, education: topical issues and development prospects : abstracts of the 3rd International scientific and practical conference (м. Харків, 17–18 лютого 2020 р.). Харків, 2020. С. 228–232.

Міщенко О. В. Роль підручника української літератури для старшої школи у формуванні компетентного учня-читача. Проблеми сучасного підручника : зб. тез міжнарод. наук.- практ. конф. (наукове видання) (м. Київ, 28-29 травня 2020 р.). Київ : Педагогічна думка, 2020. С. 124-126.

Яценко Т. О. Н. Й. Волошина – фундатор наукової школи в методиці навчання української літератури. Український педагогічний журнал. 2020. № 2. С. 75-86.

Яценко Т. О. Міжмистецька взаємодія у шкільній літературній освіті: практичний аспект Актуальні питання гуманітарних наук : зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка / ред.-упоряд. М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич: Вид. дім «Гельветика», 2020. Вип. 27. Том 6. С. 164-167.

Яценко Т. О. Мистецький контекст в оновленому змісті сучасної шкільної літературної освіти. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету : зб. наук. пр. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2020. Вип. 48. (Серія «Педагогічні науки»). С. 238-248.

Яценко Т. О. Символізм – естетико-філософська основа мистецтва модернізму. Українська мова і література в школі. 2020. № 2. С. 13-17.

Яценко Т. О., Міщенко О. В. Шкільне дистанційне навчання літератури: від можливості до необхідності. Українська мова і література в школі. 2020. № 4. С. 20-29.

Яценко Т. О. Реалізація принципу контекстності в шкільному навчанні літератури. The 8 th International scientific and practical conference «Information, it's impact on social and technical processes» (16-17 березня, 2020, Хайфа, Ізраїль). Хайфа : Internation Science Group «isg-konf.com». 2020. С. 62-65.

Яценко Т. О. Навчання української літератури на засадах культурологічного підходу. The 4th International scientific and practical conference «Priority directions of science development» (м. Львів, 3-4 лютого 2020 р.). Львів : SPC «Sci-conf.com.ua», 2020. С. 511-515.

Яценко Т. О. Розвиток культурної компетентності учнів старших класів: практичний аспект. Актуальні питання сучасних педагогічних та психологічних наук : зб. наук. робіт учасників міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 14-15 лютого 2020 р.). Одеса : ГО «Південна фундація педагогіки», 2020. С. 87-90.

Яценко Т. О. Дидактичні функції сучасного підручника української літератури для старших класів. Проблеми сучасного підручника : зб. тез міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (електронне видання) (м. Київ, 28-29 травня 2020 р.). Київ : Пед. думка, 2020. С. 200-202. <http://lib.iitta.gov.ua/720669/>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Топузов Олег Михайлович

д. пед. н., 13.00.09

Перелік осіб-виконавців

Головченко Ніна Іванівна

(к. пед. н.)

Дячок Світлана Олександрівна

(к. філол. н.)

Міщенко Оксана Вікторівна

(к. пед. н.)

Яценко Таміла Олексіївна

(д. пед. н.)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Яценко Таміла Олексіївна

Телефон

+38 (044) 481-37-70

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

